

ประกาศคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่อง นโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๐ (๑) และ (๓) บัญญัติให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีหน้าที่และอำนาจในการวางนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน และกำกับการตรวจเงินแผ่นดินให้เป็นไปตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน โดยการกำหนดนโยบายนั้น พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๘ บัญญัติให้ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินวางนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินประจำปีและนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน ระยะยาว ซึ่งอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ๓ ประการ คือ (๑) ทิศทางและเป้าหมายในการตรวจเงินแผ่นดิน (๒) ผลสัมฤทธิ์ในการตรวจเงินแผ่นดิน และ (๓) การพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินให้มีประสิทธิภาพ และรวดเร็ว และให้นำนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินแจ้งต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรีทราบ และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปด้วย ประกอบกับพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๐ บัญญัติหลักการสำคัญเรื่องการตรวจเงินแผ่นดินไว้ว่า การตรวจเงินแผ่นดิน ต้องกระทำด้วยความสุจริต รอบคอบ โปร่งใส เที่ยงธรรม กล้าหาญ ปราศจากอคติ และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โดยให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

ในช่วงระยะเวลาการปฏิบัติงานตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ได้เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การดำเนินการตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินระดับหนึ่ง ประกอบกับนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน จะสิ้นสุดการใช้บังคับในวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน จึงได้มอบหมายให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานตามนโยบาย การตรวจเงินแผ่นดินภายใต้สถานการณ์ดังกล่าว พบว่า การปฏิบัติงานตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์บางประการ การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการตรวจเงินแผ่นดินเป็นไปอย่างล่าช้า การตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพไม่เป็นไปตามเป้าหมาย คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน จึงได้นำผลการประเมินดังกล่าวมาเป็นข้อมูลประกอบการศึกษาวิเคราะห์ในการจัดทำนโยบาย การตรวจเงินแผ่นดิน (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

การจัดทำนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ให้ความสำคัญกับการพัฒนาประสิทธิภาพการตรวจเงินแผ่นดินภายใต้สถานการณ์ประเด็นอุบัติใหม่ (Emerging Issues) และการพัฒนาผลผลิตของงานที่เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับงานตรวจสอบ (Non - Audit Product) อาทิ รายงานการศึกษาวินัยด้านการตรวจเงินแผ่นดิน รายงานการแก้ไข ข้อบกพร่องเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน ซึ่งจะทำให้การใช้จ่ายเงินแผ่นดินมีเสถียรภาพและความยั่งยืน ทางการคลัง และมีความสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน โดยเฉพาะด้านการจัดอุปสรรคในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และการเบิกจ่ายเงินเพื่อให้เกิดความรวดเร็ว

คุ่มค่า โปร่งใส ปราศจากการทุจริต รวมทั้งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ กล่าวคือ

ประการแรก การตรวจเงินแผ่นดินเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐมีการรักษา วินัยการเงินการคลังของรัฐทั้งรายได้และรายจ่าย ก่อให้เกิดเสถียรภาพและความมั่นคงของเศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนความยั่งยืนทางการคลังของรัฐ รวมถึงเพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

ประการที่สอง การตรวจเงินแผ่นดินเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและปราบปราม การทุจริตของการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส

เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับการตรวจเงินแผ่นดิน คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจึงวางนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินระยะยาว โดยมีระยะเวลา ๕ ปี เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. นโยบายการตรวจเงินแผ่นดินในภาพรวม

๑.๑ การตรวจเงินแผ่นดินต้องกระทำด้วยความสุจริต รอบคอบ โปร่งใส เทียบธรรม กล่าวหาญ ปราศจากอคติ โดยต้องคำนึงถึงหลักธรรมาภิบาลและปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามมาตรฐาน ทางจริยธรรม

๑.๒ การตรวจเงินแผ่นดินต้องคำนึงถึงการดำเนินการตามหน้าที่ของรัฐ แนวนโยบายแห่งรัฐ และยุทธศาสตร์ชาติ ความคุ้มค่า ความสงบเรียบร้อย ความไว้วางใจของสาธารณชน ความสุจริต ในการดำเนินงาน รวมทั้งเสถียรภาพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความยั่งยืน ทางการคลังของรัฐด้วย

๑.๓ การตรวจเงินแผ่นดินต้องมีความเป็นอิสระและเป็นกลาง และได้รับความคุ้มครอง ตามกฎหมาย

๑.๔ การตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินและเจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติให้เป็นไป ตามกฎหมาย นโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน และหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน และต้องไม่เลือกปฏิบัติต่อหน่วยรับตรวจ

๑.๕ การตรวจเงินแผ่นดินต้องคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการจัดหารายได้ การใช้จ่าย การบริหารการเงินการคลัง และการก่องหนของหน่วยรับตรวจ รวมถึงการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น แก่การเงินการคลังของรัฐ

๑.๖ การพิจารณาวินิจฉัยลงโทษทางปกครองกรณีที่มีการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยวินัย การเงินการคลังของรัฐ ต้องมีความโปร่งใส เป็นกลาง และเป็นธรรม เพื่อให้มีการชดเชยค่าเสียหาย ที่เกิดขึ้นโดยเร็ว

๑.๗ การให้คำปรึกษา แนะนำหรือเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน รวมทั้งการตอบข้อสอบถามของหน่วยรับตรวจให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐและกฎหมายอื่น เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่การเงินการคลังของรัฐ

๒. ทิศทางและเป้าหมายในการตรวจเงินแผ่นดิน

๒.๑ การตรวจสอบการบริหารการคลังและงบประมาณแผ่นดิน การรักษาวินัยทางการคลัง ด้านรายได้รายจ่าย และการบริหารหนี้สาธารณะ ทั้งที่เป็นเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ ให้สอดคล้องกับนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน หลักเกณฑ์มาตรฐาน และเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ และกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับอื่นที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ การตรวจสอบการจัดหารายได้ การใช้จ่าย การบริหารการเงินการคลังและการก่อหนี้ ต้องตอบสนองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ที่อาจส่งผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนและเสถียรภาพทางการคลังของรัฐ

๒.๓ การตรวจเงินแผ่นดินต้องตอบสนองต่อการบริหารจัดการงบประมาณ และการก่อหนี้ผูกพันในสถานการณ์ประเด็นอุบัติใหม่ (Emerging Issues) หรือภัยพิบัติในกรณีฉุกเฉินจำเป็น

๒.๔ การให้ความสำคัญกับการติดตามผลการตรวจสอบ โดยให้หน่วยรับตรวจนำผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะไปปรับปรุงการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อป้องกันข้อบกพร่องที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

๒.๕ การตอบข้อสอบถามหรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินแผ่นดินต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และแบบแผนการปฏิบัติราชการ

๒.๖ การให้ความสำคัญกับการสร้างผลผลิตของงานที่เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับงานตรวจสอบ (Non - Audit Product) สามารถเพิ่มมูลค่าให้กับการตรวจเงินแผ่นดินในภาพรวม ทำให้การบริหารการเงินการคลังของรัฐเป็นไปตามกฎหมาย เกิดผลสัมฤทธิ์และมีประสิทธิภาพ

๒.๗ การส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการเพื่อให้หน่วยรับตรวจมีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่ที่ต้องรักษาวินัยการเงินการคลัง และปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และแบบแผนการปฏิบัติราชการ

๒.๘ การให้ความร่วมมือกับกระทรวงการคลังเพื่อพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถสนับสนุนภารกิจเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน

๒.๙ การบริหารจัดการและพัฒนาบุคลากรทั้งระบบ โดยบูรณาการความรู้ความสามารถในการตรวจเงินแผ่นดินให้เป็นสหสาขาวิชา สอดคล้องกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินระดับสากล เพื่อให้บุคลากรมีศักยภาพ มีความเป็นมืออาชีพภายใต้ระบบคุณธรรม

๒.๑๐ การกำหนดค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์ที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความเพียงพอในการดำรงชีพ เพื่อให้เกิดขวัญกำลังใจ และสามารถรักษาเจ้าหน้าที่และบุคลากรที่มีประสิทธิภาพของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

๒.๑๑ การส่งเสริมและสนับสนุนการแลกเปลี่ยนความรู้ด้านวิชาการและประสบการณ์ด้านการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยร่วมมือกับหน่วยงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ หรือหน่วยงานระหว่างประเทศ

๒.๑๒ การรายงานผลการตรวจเงินแผ่นดินและรายงานผลการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องโปร่งใสและเป็นอิสระ และจัดให้มีการนำเสนอข้อเท็จจริงผลการประเมินงานด้านต่าง ๆ ในข้อที่เป็นสาระสำคัญ รวมทั้งมีการนำข้อคิดเห็นของหน่วยรับตรวจที่มีต่อข้อตรวจพบมาพิจารณาประกอบการจัดทำรายงาน และต้องเผยแพร่รายงานดังกล่าวให้ประชาชนทราบได้โดยสะดวก

๒.๑๓ การสนับสนุนให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นองค์กรที่นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการตรวจเงินแผ่นดินมากขึ้น โดยมุ่งพัฒนาให้เป็นองค์กรชั้นนำในระดับสากล

๓. ผลสัมฤทธิ์ในการตรวจเงินแผ่นดิน

๓.๑ การตรวจเงินแผ่นดินเป็นไปตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินและหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน รวมทั้งกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ เกิดผลสัมฤทธิ์และมีประสิทธิภาพ ช่วยป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่การเงินการคลังของรัฐ

๓.๒ การบริหารการเงินการคลัง การจัดหารายได้ การใช้จ่ายและการก่อหนี้ของหน่วยรับตรวจเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ คุ่มค่า เกิดผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพ ช่วยป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่การเงินการคลังของรัฐ

๓.๓ การตรวจสอบเชิงบูรณาการ เน้นการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพ สามารถให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะแก่หน่วยรับตรวจ เพื่อให้การใช้จ่ายเงินแผ่นดินเป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสม คุ่มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชน

๓.๔ การตรวจเงินแผ่นดินสามารถระงับหรือยับยั้งความเสียหายอย่างร้ายแรงที่อาจเกิดขึ้นแก่การเงินการคลังและทรัพย์สินของรัฐ (Foresight and Prevention) อันเกิดจากการกระทำที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

๓.๕ การรายงานผลการตรวจเงินแผ่นดินมีความถูกต้อง โปร่งใส เป็นกลาง ตอบสนองต่อแนวนโยบายแห่งรัฐและยุทธศาสตร์ชาติ เป็นที่ยอมรับของหน่วยรับตรวจและสาธารณชน ด้วยการให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยรับตรวจ คณะรัฐมนตรี รัฐสภาและสาธารณชน ส่งผลให้เกิดความตระหนักในการบริหารเงินแผ่นดินในภาพรวมของหน่วยรับตรวจและรัฐบาลให้มีประสิทธิภาพและคุ่มค่า เป็นไปตามกฎหมาย รวมทั้งบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

๓.๖ หน่วยรับตรวจมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในหน้าที่ที่ต้องรักษาวินัยการเงินการคลังตามกฎหมายและระเบียบอย่างเคร่งครัด เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลและความคุ่มค่าในการบริหารเงินแผ่นดิน เพื่อให้เกิดเสถียรภาพอย่างยั่งยืนทางการคลัง

๓.๗ หน่วยรับตรวจบริหารงบประมาณและการก่อหนี้ผูกพันในสถานการณ์ประเด็นอุบัติใหม่ (Emerging Issues) หรือภัยพิบัติในกรณีฉุกเฉินจำเป็น เกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อสาธารณะและเป็นไปตามนโยบายการเงินการคลังของรัฐ

๓.๘ หน่วยรับตรวจสามารถนำผลการตรวจสอบ คำแนะนำ และข้อเสนอแนะไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อความมีเสถียรภาพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความยั่งยืนทางการคลังของรัฐ

๓.๙ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นองค์กรมืออาชีพ ได้รับความเชื่อมั่นและการยอมรับทั้งในระดับประเทศและในระดับสากล

๓.๑๐ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงานเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ ภายใต้การบริหารงานบุคคลในระบบพิทักษ์คุณธรรม รวมถึงมีค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ที่เหมาะสมกับภาระความรับผิดชอบและเพียงพอต่อการดำรงชีพ

๓.๑๑ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นองค์กรตรวจเงินแผ่นดินดิจิทัล สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้สนับสนุนการตรวจเงินแผ่นดินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. การพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินให้มีประสิทธิภาพและรวดเร็ว

๔.๑ การพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินให้ความสำคัญกับภารกิจการตรวจเงินแผ่นดินของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินที่ต้องมีความเป็นอิสระและเป็นกลาง โดยการสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินในทุกลักษณะงานตรวจสอบ เพื่อให้การใช้จ่ายเงินแผ่นดินเป็นไปอย่างถูกต้อง คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชน ดังนี้

๔.๑.๑ สนับสนุนการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพของการบริหารการเงินการคลังและงบประมาณแผ่นดิน การรักษาวินัยทางการคลังด้านรายได้และรายจ่าย การบริหารหนี้สาธารณะ ทั้งที่เป็นเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและความคุ้มค่า

๔.๑.๒ ส่งเสริมการตรวจเงินแผ่นดินโดยมุ่งเน้นการตรวจสอบเชิงบูรณาการด้านการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงาน การเงิน การปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การใช้จ่ายเงินแผ่นดินเป็นไปอย่างถูกต้องและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชน

๔.๑.๓ สนับสนุนและให้ความสำคัญกับการตรวจสอบโครงการของรัฐบาลที่มีผลกระทบต่อฐานะการคลังของประเทศ หรือโครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชน หรือเรื่องที่สาธารณชนให้ความสนใจ

๔.๑.๔ สนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยทั้งภายในและภายนอกสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ในด้านการตรวจเงินแผ่นดิน ทั้งความร่วมมือภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อนำข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยมาใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม

๔.๑.๕ สนับสนุนการให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์รวบรวมข้อมูลรายงานผลการตรวจสอบหรือการวิจัยที่เกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อสร้างผลผลิตของงานที่ส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับงานตรวจสอบ (Non - Audit Product) ทำให้เพิ่มคุณค่ากับการตรวจเงินแผ่นดินในภาพรวมและเป็นประโยชน์ต่อการบริหารการเงินการคลังของรัฐ

๔.๑.๖ สนับสนุนและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมการตรวจเงินแผ่นดินที่จะทำให้การตรวจเงินแผ่นดินมีประสิทธิภาพและป้องกันความเสียหายได้ทันกาล (Timeliness) และการสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) ให้กับการตรวจเงินแผ่นดิน

๔.๑.๗ ปรับปรุงและแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ และกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน อันเป็นปัญหาอุปสรรคหรือข้อจำกัดที่จะทำให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่การตรวจเงินแผ่นดินได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๔.๒ การพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินส่งเสริมให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นองค์กรตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสนับสนุนการตรวจสอบและการบริหารงานควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านการวิจัยและวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านความร่วมมือระหว่างองค์กรภายในประเทศและต่างประเทศ และด้านความโปร่งใสและประชาสัมพันธ์ เพื่อให้สามารถรองรับกับการตรวจสอบที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคต ดังนี้

๔.๒.๑ ด้านการพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดิน

(๑) พัฒนาศักยภาพการตรวจสอบ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาเทคนิควิธีการ และเครื่องมือการตรวจสอบ รวมทั้งนำเทคโนโลยีและสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพการตรวจสอบทุกลักษณะงานตรวจสอบ

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนในการเตรียมความพร้อม เพื่อให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทำหน้าที่เป็นผู้ประเมินผล ติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ในการบริหารเงินแผ่นดินที่ตอบสนองต่อการนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน (Auditing SDGs)

(๓) ปรับปรุงและแก้ไขหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงและมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินที่เป็นที่ยอมรับของสากล

(๔) พัฒนาแนวปฏิบัติหรือคู่มือการบูรณาการการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงานกับการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายและการตรวจสอบการเงิน รวมทั้งเสริมสร้างความรู้ด้านการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงานให้แก่ผู้ตรวจสอบในทุกลักษณะงาน เพื่อเพิ่มผลผลิตและประสิทธิภาพในงานตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงาน

(๕) พัฒนาคู่มือและแนวทางการตรวจสอบให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์มาตรฐานที่มีการเปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินแก่หน่วยรับตรวจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๖) พัฒนาระบบบริหารงานตรวจสอบที่ช่วยส่งเสริม สนับสนุนการตรวจสอบให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทันสมัย สามารถใช้งานง่าย เหมาะสมกับสถานการณ์การใช้จ่ายเงินงบประมาณของหน่วยรับตรวจ

(๗) ส่งเสริมและผลักดันให้มีการแก้ไขปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน โดยมีข้อเสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐและความผิดเกี่ยวกับวินัยการเงินการคลังของรัฐ ให้สอดคล้องกับหลักการตรวจเงินแผ่นดินที่เป็นที่ยอมรับของสากล

(๘) ส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อให้เกิดความร่วมมือกับหน่วยงานหรือองค์กรภาครัฐ องค์กรอิสระ และภาคเอกชน ในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางวิชาการ ประสบการณ์และกระบวนการปฏิบัติงาน รวมถึงด้านบุคลากรและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

๔.๒.๒ ด้านการพัฒนาเทคโนโลยี

(๑) พัฒนาระบบงานการตรวจเงินแผ่นดินอิเล็กทรอนิกส์ การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลการตรวจสอบ (Data Analytics) และระบบการตอบข้อสอบถามของหน่วยรับตรวจ โดยใช้ระบบปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) และการตรวจสอบทางบัญชีนิติวิทยา (Forensic Accounting) มาช่วยในการปฏิบัติหน้าที่

(๒) พัฒนาระบบฐานข้อมูลและการจัดการทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ ระบบบริหารและพัฒนาศูนย์ข้อมูล ระบบบริหารงบประมาณและการเงิน ระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ และระบบการจัดการฐานข้อมูล (Database Management System - DBMS) ที่ใช้ในการตรวจสอบให้สามารถเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อเสริมสร้างความสามารถทางด้านการตรวจเงินแผ่นดินและรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคดิจิทัลซึ่งเชื่อมโยงกับแนวทางการพัฒนาประเทศภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

(๓) สนับสนุนและส่งเสริมโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีดิจิทัล คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ซอฟต์แวร์ เครือข่ายการสื่อสาร ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดภาครัฐ ได้รับการรับรองมาตรฐานคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม (Green IT) เทคโนโลยีดิจิทัลและการพัฒนาที่ยั่งยืน (Digital Technology and Sustainable Development)

๔.๒.๓ ด้านการพัฒนาบุคลากร

(๑) พัฒนางานและศักยภาพบุคลากร รวมถึงปรับปรุงโครงสร้างภายในระเบียบและคำสั่ง เพื่อรองรับการจัดทำผลผลิตของงานที่เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับงานตรวจสอบ

(Non - Audit Product) ในการสร้างความหลากหลายและมูลค่าเพิ่ม ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการตรวจเงินแผ่นดินในภาพรวม

(๒) สนับสนุนและส่งเสริมระบบสมรรถนะ (Competency) และเส้นทางความก้าวหน้าในวิชาชีพ (Career Path) ในทุกระดับตำแหน่งและสายงาน

(๓) พัฒนาระบบนิเวศทางการบริหารงานบุคคล (Human Resource Ecosystem) ที่คำนึงถึงความสัมพันธ์ของบุคคลในองค์กรและผู้ที่เกี่ยวข้อง ผ่านวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ขององค์กร ภายใต้กรอบจรรยาบรรณการตรวจเงินแผ่นดิน

๔.๒.๔ ด้านการพัฒนาการวิจัยและวิชาการ

(๑) ส่งเสริมสถาบันพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินให้เป็นศูนย์การเรียนการสอน สรรพวิทยาการด้านการตรวจเงินแผ่นดินและการรักษาวินัยการเงินการคลังของรัฐ เพื่อฝึกอบรมและพัฒนาองค์ความรู้และศักยภาพแก่เจ้าหน้าที่และบุคลากรของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและหน่วยรับตรวจ

(๒) จัดให้มีหลักสูตรทั้งหลักสูตรพื้นฐานและหลักสูตรเฉพาะด้านที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินให้ความเห็นชอบ เพื่อวางรากฐานการพัฒนาศักยภาพด้านการตรวจเงินแผ่นดินทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอย่างเป็นระบบ และหลักสูตรเกี่ยวกับการเสริมสร้างการบริหารการเงินการคลังของรัฐให้ถูกต้องตามกฎหมาย

(๓) พัฒนาการวิจัยได้ทันกับบริบทการตรวจเงินแผ่นดินสากลที่มีการเปลี่ยนแปลงไป เพื่อสนับสนุนการตรวจเงินแผ่นดิน สามารถนำนวัตกรรมหรือผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยมาใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งศึกษาวิจัยความเป็นไปได้ให้มีผู้สอบบัญชีภาครัฐเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบบัญชีหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

(๔) ศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานการบัญชีภาครัฐให้มีความเหมาะสมกับขนาดของหน่วยงานของรัฐเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของรัฐในอนาคต

๔.๒.๕ ด้านการพัฒนาความร่วมมือกับองค์กรตรวจเงินแผ่นดินต่างประเทศ

(๑) ส่งเสริมบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่คณะมนตรีขององค์การสถาบันการตรวจสอบสูงสุด (INTOSAI Governing Board) ประธานองค์การสถาบันการตรวจสอบสูงสุดแห่งเอเชีย (ASOSAI Chairman) และสมาชิกองค์การสถาบันการตรวจสอบสูงสุดแห่งอาเซียน (ASEANSAI) ให้เป็นที่ยอมรับในเวทีสากล

(๒) สนับสนุนกิจกรรมการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในด้านการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านวิจัยและวิชาการอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล เช่น

(ก) ศึกษาวิจัยและแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ ร่วมกับองค์กรตรวจเงินแผ่นดินต่างประเทศ (Cooperative Research) ในหัวข้อหรือประเด็นการศึกษาที่สนใจร่วมกัน เพื่อพัฒนาแนวคิด มุมมอง เทคนิควิธีการตรวจสอบสมัยใหม่

(ข) จัดสัมมนาวิชาการด้านการตรวจเงินแผ่นดินร่วมกับองค์กรตรวจเงินแผ่นดินต่างประเทศ (Joint Seminar) เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ด้านการตรวจเงินแผ่นดินในระดับสากล

(ค) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับองค์กรตรวจเงินแผ่นดินต่างประเทศ (Cooperative Workshop) เพื่อสร้างความร่วมมือที่ดีระหว่างกันกับประเทศสมาชิกใน INTOSAI เป็นต้น

(ง) ตรวจสอบร่วมกับองค์กรตรวจเงินแผ่นดินต่างประเทศ (Cooperative Audit) เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการตรวจเงินแผ่นดินแต่ละลักษณะงานตรวจสอบ

(๓) สนับสนุนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเจรจาสร้างความร่วมมือกับองค์กรตรวจเงินแผ่นดินต่างประเทศหรือหน่วยงานระหว่างประเทศในฐานะพันธมิตรการพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดิน (Public Audit Development Coalition) เพื่อสร้างความร่วมมือในการพัฒนาที่ยั่งยืน

(๔) สนับสนุนให้ผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินสามารถไปปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบรายงานการเงินขององค์การระหว่างประเทศ

(๕) สนับสนุนให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขับเคลื่อนปฏิญญากรุงเทพ พ.ศ. ๒๕๖๔ (Bangkok Declaration 2021) ซึ่งว่าด้วยการปรับตัวขององค์การสถาบันการตรวจสอบสูงสุดแห่งเอเชีย (ASOSAI) ในยุคปกติถัดไป (Next Normal) โดยผลักดันกิจกรรมที่เป็นรูปธรรมในด้านการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ตรวจเงินแผ่นดินที่สอดคล้องกับปฏิญญากรุงเทพ

๔.๒.๖ ด้านการสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑) สนับสนุนและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถบริหารงบประมาณและก่อหนี้ผูกพันในสถานการณ์ประเด็นอุบัติใหม่ หรือภัยพิบัติฉุกเฉินจำเป็นได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพและเกิดความเชื่อมั่นต่อสาธารณะ (Public Trust)

(๒) สนับสนุนบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรักษาวินัยการเงินการคลัง การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินที่อยู่ในการกำกับดูแล รวมทั้งการให้คำแนะนำและตอบข้อสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนในท้องถิ่น

(๓) จัดให้มีการประเมินผลการรักษาวินัยการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพัฒนาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการรักษาวินัยการเงินการคลังเพิ่มมากขึ้น อันจะทำให้การใช้จ่ายงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างโปร่งใส มีความคุ้มค่า และเกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่น

(๔) ศึกษาวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการให้มีผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความเห็นชอบ เพื่อตรวจสอบรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงฐานข้อมูล ความเสี่ยงของการรักรักษาวินัยการเงินการคลัง และธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

๔.๒.๗ ด้านความโปร่งใสและการประชาสัมพันธ์

(๑) พัฒนารูปแบบการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่จะต้องรายงานต่อรัฐสภาให้ถูกต้องและเข้าใจง่าย

(๒) สนับสนุนให้มีการรายงานผลการปฏิบัติงานระหว่างงวด (Interim Report) ต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาในประเด็นข้อตรวจพบที่เป็นประโยชน์และมีความสำคัญเป็นพิเศษ

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ให้ภาคประชาชนสามารถเข้าถึงรายงานผลการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน รวมทั้งให้มีส่วนร่วมหรือแจ้งเบาะแสในการดูแลรักษาเงินแผ่นดินและทรัพย์สินสาธารณะ

(๔) สนับสนุนให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีระบบบริการข้อมูลและข่าวสารแก่ประชาชนได้อย่างรวดเร็ว เพื่อให้เกิดความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และเกิดความเชื่อมั่นของผู้ใช้ข้อมูล โดยมีการบริหารจัดการที่เป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐานการจัดการด้านข้อมูล

บทสรุป

การจัดทำนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) นี้ ได้มีการวางทิศทางและเป้าหมายการพัฒนา และผลสัมฤทธิ์ของการตรวจเงินแผ่นดินให้ครอบคลุมถึงอนาคต อันจะทำให้ นโยบายการตรวจเงินแผ่นดินมีความต่อเนื่องและทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและประเด็นอุบัติใหม่ (Emerging Issues) การสร้างนวัตกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและการให้ความสำคัญกับผลผลิตของงานที่เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับงานตรวจสอบ (Non - Audit Product) รวมทั้งการจัดตั้งสถาบันการตรวจเงินแผ่นดินและหลักสูตรเพื่อวางรากฐานการพัฒนาวิชาชีพด้านการตรวจเงินแผ่นดินทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอย่างเป็นระบบ อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเห็นสมควร อาจปรับเปลี่ยนนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินได้ตามความจำเป็นและเหมาะสมต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕

พลเอก ชนะทัฬห อันทามระ

ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน